

VÍKEND V ČECHÁCH

in.ihned.cz/cr

Zmizelé Sudety

Boží Dar a Horní Blatnou spojuje víc než jen jeden umělý vodní kanál. Je to i společná novodobá historie. Po válce museli Boží Dar, Horní Blatnou i další obce v Krušných horách opustit jejich původní obyvatelé – sudetští Němci. „Po druhé světové válce se Boží Dar stal téměř vylištěnou obcí,“ píše se na oficiálních internetových stránkách této obce.

Stejný osud potkal i Horní Blatnou nebo nedaleký Pernink. Před válkou tam žilo až 3,5 tisíce lidí, z toho jen zhruba padesát bylo Čechů. V současnosti má tato krušnohorská obec asi 700 stálých obyvatel.

„Po roce 1945 se vylištěly a zpustly četné hraniční obce severozápadních Čech. Míra jejich devastace v časovém rozmezí let 1950 až 1970 má analogie snad jen ve zrušení této krajiny třicetiletou válkou,“ uvedl před

Měšťanské
domy
v Nejdku

FOTO: AUTORKA

Po druhé
světové válce
se Boží Dar
stal téměř
vylištěnou
obcí.

pisné 127 z roku 1754, který je ve spodní části zděný a v prvním patře hrázděný, v současnosti zde sídlí muzeum Horní Blatné. Podobných staveb najdete v krušnohorském pohraničí povícero.

Krušnohorský semmering

Chcete-li se do krušnohorské krajiny vydat aspoň trochu dobrodružným způsobem, měli byste zvolit vlak. Z Karlových Varů vede vzhůru

takzvaný Krušnohorský semmering, druhá nejvýše položená železniční trať v Česku.

Mezi Nejdkem a Perninkem překonává vlak na patnácti stech metrech výškový rozdíl 365 metrů. Trať byla dokončena v roce 1899, vede krásnou krajinou a nabízí působivé výhledy do údolí říčky Rolavy. U Perninku se nachází technická zajímavost – impozantní klenutý kamenný viadukt, který v nejvyšším bodě dosahuje výšky 20 metrů.

Při cestě vláčkem se vyplatí udělat zastávku v příjemném historickém městečku Nejdku. Mezi zdejší nejvýznamnější historickou památku patří hradní románsko-gotická věž. Je to vlastně zbytek někdejšího hradu, který zde byl vystavěn někdy kolem roku 1250. Hrad sloužil k ochraně zemské stezky a k uložení cenností a cínu vytěženého v této oblasti.

Věž byla až do roku 1790 obydlena, dnes je v ní umístěn vzácný renesanční zvon pražského mistra Brikcího z Cimperka. Zajímavostí je, že věž má tvar lichoběžníku, takže při pohledu od jihu lze současně vidět její čtyři hrany. U věže stojí kostel svatého Martina, jehož původ sahá až do 14. století. Byl několikrát přestavěn, dnešní podoba pochází z poloviny 18. století.

Starobylé Kraslice

Podobně dlouhou historii mají i nedaleké Kraslice, které leží v nejzápadnější části Krušných hor. První zmínka o osídlení tohoto nehostinného kraje pochází z 12. století. Stejně jako v jiných částech pohoří i v okolí Kraslic se dolovalo stříbro, cín či olovo. V 17. století ovšem hornictví upadá a lidé musí hledat jiné způsoby obživy.

Dominantou města je novorománský děkanský kostel Božího těla, který od roku 1896 stojí v centru Kraslic na místě starší středověké církevní stavby. Nejstarší stavbou v Kraslicích je hrázděný měšťanský dům z roku 1736 v ulici 5. května, tak typický pro sudetské pohraničí. V současnosti je bohužel v havarijním stavu. ■

PETRA ŠUSTOVÁ

časem karlovarský historik Stanislav Burachovič. V západní části Krušných hor mezi Kraslicemi a Klínovcem zaniklo podle historika osmnáct sídel, navždy zmizely například obce Chaloupky, Jelení, Luhy nebo Vlčinec. Z dalších městeček zbyla jen torza, další obce přišly aspoň o některé domy. „Jen v nevelkém krušnohorském mikroregionu Nejdku a okolí mezi roky 1950 až 1970 zmizelo 1091 domů,“ připomněl historik Burachovič.

Na kostel nezapomněli

Mnozí sudetští Němci na své rodné obce na české straně Krušných hor nezapomněli ani po desetiletích. Například někdejší němečtí obyvatelé Horní Blatné se v 90. letech význačnou měrou podíleli na opravě tamního kostela svatého Vavřince, historicky významné budovy Krušných hor. Jde o stavbu, u níž není jasné, kdy byl položen základní kámen, údaje o jeho vzniku se rozcházejí. Za rok založení se uvádí 1493 i 1593. Stejně je to s barokní přestavbou, také se uvádějí dva letopočty: 1740 a 1754. Jen k přesvěcení na katolický kostel se vztahuje jediný rok – 1686.

Pár kroků od kostela svatého Vavřince stojí další zajímavá budova s typickou sudetskou architekturou. Jde o měšťanský dům číslo po-

FOTO: AUTORKA

Kostel v Horní Blatné, na jehož rekonstrukci přispěli bývalí sudetští obyvatelé.